

A „Közlöny” megjelenik minden szerdán és szombaton reggel.

Szerkesztési szállás.

piacz-sor, Dietrich-ház, 227 sz. hová a lapot illető küldemények, u. m. kéziratok és hirdetések utasítandók. Bérmentlen leveleket csak r. dolgozóztársainktól fogadunk el.

KOLOZSVÁRI

KÖZLÖNY.

Politikai, tudományos és szépirodalmi lap.

Elfizetési díj:

Félévre 5 frt. p. p.
Negyedévre 2 „ 40 kr.
Egy hóra 1 frt.
Az előf. pénzek Stein J. könyvkereskedésébe, bérmentesen küldendők.

Hirdetéseket soronként 1 ezüst krajczárért, hirdalmiakat 2 kr-ért gyorsan közlünk.

EYK SZÓ A MAGA IDEJÉBEN.

Egy időszaki körülmény kitérnem ösztönöz azon eszme-sorozatból, melyet a lapok hasábjain tárgyalásom alá vettem. Egy katonai év kezdő pontjához közelítünk-mindön egyszermind a községi hivatalok restaurációja állandó a közigazgatás intézkedése alatt.

Községi életünk, mostani fejletlenségében, még mindig kevésbé vonta magára hazafias figyelmünket; holott éppen a községben még lehető autonómia azon végkapocs, mely egyéni munkásságunknak a közös nemzeti érdekekre leginkább biztosítható némi befolyást.

Városaink, melyek kifejtettebb községi életnek örülnek, már adták tanujelét annak, minő befolyást gyakorolhat a községek közérzete mostani viszonyaink közt is a közérdekre, s valjon például M. Vasárhely egyes polgárai tehettek volna oly hatásteljes ajánlatot a vasut és muzeum érdekében, minőt megtenni testületi emberiségök s politikai józan felfogásuknak sikerült?

Es szép szellemű város élőpéldája életben tünteti föl azon nyomatékos erőt, mely közfelvirágzásunk érdekében, a községi autonómiában rejlik, s ohajtásainkat önként vonja azon szükségesség érzete felé, hogy az apróbb községek is, józan belátásra képes szellemi befolyás alá jussanak.

Mint az egyéni élet- és sors-fordulatok közt megtörténik, hogy kopott félrevetett ruháinkat elvésszük a zugsból, hova félre hánytuk, s kiporozva kitakarítva, bennök lelünk menedéket az idők viszonyosságai ellen: így áll a nemzeti élet gyakran a változódó intézkedések irányában. Nagyra kell becsülnünk gyakran oly kapcsolatokat, hogy azok a közellettel összekö-

serek, melyeket addig éppen nem voltunk bővebb figyelemre méltatni.

Az alkotmányos és kaszt, viszonyok változtatásával — a községek hatásköre mind nagyobb mérvben kezdi igénybe venni figyelmünket s befolyásunk szükségességét, mind inkább kell meggyőződünk arról, hogy már csak egy ép községi intézményben lelheti fel egyrészt legbiztosabb támaszát a közigazgatás, más részről kebeli politikájának, közfelvirágzásának alapját a köznemzetiség. —

Nem bálmulhatni így ha éber várakozással csügünk a magas kormány ezen ügy körül hirdetett munkálatait, melyeknek vezérelvéről s határköréről még nincs ugyan tudomásunk, de jogosítva lehetünk azon kilátásra hogy községeink a mostaninál mindenesetre kiterjedtebb, nagyobb erőt ösztönöz, s a városi községek analogiájára nyomatékosabban ki is hatható szervezetet nyerezendek.

De valjon addig míg egy ily czélszerűbb intézkedés átívve nem lesz szabad-e elhanyagolni azon még korlátozott befolyást is a közügyre, melyet az apró községek minden mostani rendezetlensége mellett gyakorolni csakugyan lehetne? ez annyira volna mint például ha megvagyunk győződve, hogy váltógazdász, s ezáltal feltételezett tagosítás nélkül gazdáskodni azonban nem lehet, tehát dobjuk el ekénket s dugjuk össze mindaddig kezünket míg e kérdések átívve nem lesznek.

Ámde az anyagi szükség kényszeríteni fog, hogy abnormis gazdasági rendszerünk közt is kinezünk földünket s önmagunkat; és valjon a közérdekek iránti kötelesség nem éppen logikával kényszerít arra, hogy szintén abnormis községi életünknek is lehető közrehatását eszközöljük, élénkítsük.

Menjünk a közigazgatási hivatalok-

hoz, mondjuk nekik: uraim, a közigazgatásban nincs elég erély, a rendtelenség nő a népnél, a vagyonbátorság zavartatja, a gyújtogatások gyakoriak; az illető hivatalnok megfelel: mi mulik rajtunk, elmelöltük-e elégtételt adni a sértett félnek? nem elég buzgalommal ohajtuk eljárni? de szemünk nem hathat mindenfelé, a községi előjárók hanyagok, tudatlanok, rokonaik iránt elfogultak, az uri rend irányában indiscreték — miért nem avatkozik az értelmiség a községi hivatalokba, hogy gyámolítsa, potenciálja a közigazgatás erélyét? Ez igaz, kénytelenek vagyunk elismerni.

Menjünk akkor a birtokos osztályhoz, nézzük cselédjeikkel, robotosaikkal kinos küzdelmüket, mely miatt már 35 éves korában a falusi gazda megszürik, s ha ugykellene végig élnie: bizonyosan husz évet leboszankodik eddigi életéből. Itt a cseléd szembe áll urával, ott a napszámos borodájában torkon fogja a tulajdonost, hol egy esküdt, hol egy ör, hol egy erélyes falusbíró, ki fékezze e rendtelenséget? Ott ti-vornyáznak a fogadóban a helység tisztelői — tisztel a netalán lehető kivételeknek — és kérdem tarthat-e ily emberek tekintélyével rendet a közigazgatás, és nem kárhozott e a falusi gazda állása ott, hol a személy-, vagyon-bátorságot a mezei rendet ily tekintélyek biztosítják?

Hol a hiány?

A kormány egy igen derék utasítást adott ki melynek szabályai akkora tért engednek a falusi előjáróságnak, hogy ha ezen állomás arra képes egyének által foglaltatni el, bizonyosan a rendet, az engedelmességet fenn lehetne a községben tartani. —

Miért hogy e befolyást a község erkölcsi existenciájára falhasználni elmellőzi

a falusi értelmiség, miért hogy a falusbíró-ságot nem igyekeznek mindenhol a tekintélyes, értelmes birtokosok elfoglalni. Egy néhány helységet tudok, melynek falusbírái egykor tisztviselők voltak, s higyjék uraim, ott rend és pontosság uralkodik.

Avagy tán szégyeneljük volt jobbágyainkkal egy törvényasztal körül ülni? ezt fel sem teszem, ezzel a népfelzabálás körül kimutatott generositásunk ösztönös-gét hazudtolnok meg. — Az angol örömet ül törvényszéket indiai gyarmataiban felmeztelen indusaival, s vallott-e szégyent nemzeti dicsősége hogy egy vad nép szívébe a jog fogalmát oltotta, s barbárokat civilisált az emberiség dicsőségére?!

A legnagyobb örömemre válnék ha ezen felszólalásom némi hatással ösztönzésül szolgálna arra hogy a falusbírói állomásokat a falusi értelmiség igyekezzék elfoglalni.

A falusbírói választások ideje közeledik. Ohajtanám ha mindenki észlelné figyelmeltetése horderejét és szívéből örvendenék, ha a Kolozsvári Közlöny tisztelt vidéki levelezői, a novemberi számokat kedvező hírtételekkel érdekesíthetnék, melyek biznyságot tennének arról hogy az értelmiség a községi adminisztrációra vagy tetteleg szerzett közvetlen befolyást, vagy pedig legalább ezen befolyásra késznek nyilatkoztak.

Dózsa Dániel.

Bécsi levél.

V — y — Bécs oct. 18. Ha korunk értelmi és erkölcsi szegénységéről, valami fogalmat adni képes: úgy az bizonyosan a börze, s mit a börzéről négy öt év óta írtak. Azon mesés emelkedésben, melyet az értékpapírok nyertek, az egyik rész nem látott egyebet, mint okot és tárgyat a jajveszékésre.

TÁRGZA.

A RAGYOGÓ CSILLAG.

Egy szer volt egy fucska. Ez a fucska nagyon szeretett szerteszét járkálni, s arról, a mit látott, elmélkedni. A mit pedig az ember tenni nagyon szeret, azt rendszerint nagyon gyakran meg is teszi. Így lett az, hogy a fucska sokat barárgolt szerteszét, s egyről másról még tán többet elmélkedett. Volt neki egy nővére, oly szerű gyermek, mint ő maga, s e kis lény vala a fiu hü pajtása. A két gyermek napestig egyet bámult. Nem győzték bámulni, mily kecsesek a virágok, mily magas és kék az ég, mily mély és tiszta a víz; nem győzték bámulni, mily jószágos és hatalmas az isten, ki ezt a gyönyörű szép világot teremtetle.

A gyermekek gyakran beszélgettek ily formán egymás között: „ha a földön minden gyermek meghalna, vajjon elszomorodnának e ezen a virágok, a víz, meg az ég?” És ők úgy hívték, hogy mindezek igenis elszomorodnának. Mert — ugymondának — a bibimbók, a virágok gyermekei, azok a kis palacsákak pedig, melyek a domboldalról vígan szökdecselenek lefelé, a nagy folyók gyermekei; aztán meg azon piczínke fényes foltok, melyek egész éjszaka hunyócskát játszanak az égen, oh azok kétségkívül a csillagok gyermekei: s mindezek búsulnának, ha játszó társaikat, az emberek gyermekeit többé nem láthatnák.

Volt egy fényesen ragyogó csillag, mely a többi előtt szokott volt feljöni az égre, éppen a templom tornya mellett, a sírdombok felett. Ez a csillag sokkal nagyobb és szebb volt, mint valamennyi, a gyermekek legalább úgy hitték. Minden este kézen fogva álltak az ablak előtt s várták kedves csillagjokat. A melyik hamarabb megpillantotta, rögtön felkiáltott: „én látom a csillagot!” s gyakran kiáltottak fel egyszerre mindketten, olyan jól tudták, hogy a csillagnak mikor és hol kell feljönie. Utoljára annyira megbarátkoztak vele, hogy lefekvés előtt mindig még egyszer kinézték, s jó éjszakát kívántak ne-

ki. Mikor meg aludni befordultak, ezt szokták volt mondani: „Isten áldja meg a csillagot!”

A gyermekek még kicsiniek voltak, oh igen is kicsiniek, midőn a kis leány kornyadozni kezdett, s csak hamar anynyira elgyengült, hogy este nem állhatott az ablakban. Ilyenkor aztán a fucska állt ott s nézett ki búsan egyedül. Mihelyt a csillagot meglátta, visszafordult s az ágyban fekvő beteges sápadt arcához így szólott: „én látom a csillagot!” Ilyenkor mosoly lebbent el az arczon s bádjadt gyenge hangon így szólt: „Isten áldjon meg bátyám téged és a csillagot!” S eljött az idő, ah, igen is hamar eljött, mikor a fucska ottan egyedül nézett ki az ablakon, és a mikor az ágyon nem volt a sápadt arc. De künn a temetőben volt egy kised, mely az előtt nem vala ott. S midőn a csillag hosszú sugárokat lövellt felé, a fucska könybe lábbad szemekkel nézte.

Ezek a sugárok oly fényesek voltak, s a földtől fel az égig olyan tündöklő utat látszottak képezni, hogy a fiu magányos ágyában mindegyre csak a csillagról álmodozott. Azt álmodta, hogy feküve ott, a hol volt, látta a ragyogó utat, s rajta sok sok embert vittek felfelé az angyalok. A csillag megnyitott s belől fényes nagy világ látszott, s a tündöklő fényes világban angyalok vártak az érkezőkre.

Ezek a várakozó angyalok ragyogó szemekkel a csillagba felhozott emberekre fordították, s a hosszú, hosszú sorokból, melyekben állottak, hol egyik, hol másik angyal kilépett és a megérkezők valamelyike nyakába borult, gyöngéden megcsókolt, elment vele le a hosszú fényes sorokon s társaságában oly boldog volt, hogy a fiu, a mint ott fekvék ágyában, sírt örömeiben.

Azonban sok angyal volt ott olyan is, ki nem ment el a megérkezőkkel, s ezek közül a fucska egyet jól ismert. A beteges arc, mely egykoron ott feküdt az ágyon, most megdicsőülve sugárzott; de a fiu szíve ráismert hugocskájára a nagy sokaság között is.

Hugának anygala a csillag kapujában várakozott s így szólította meg a vezetőt azon angyalok közül, kik az embereket hozták volt ide fel:

„Eljött-e az én bátyám?” És ama felele: „Nem.” — E az a férfi, ki egykoron kis fucska vala, látá csak imént elvesztett leányát, mint égi lényt ama három között, és monda:

jait kiterjeszté s kiálta: „Oh hugom, itt vagyok! vigy el!” erre az angyal sugárzó szemét ráfordítá és éj vala! és a csillag süttött bé a szobába, hosszú sugárokat lövölt a fiura, s megnézte könybe lábbadozó szemekkel.

Ettől fogva a fiu úgy tekintett fel a csillagra, mint honá-ra, hová fog menni majd ő is, mikor ideje eljövend; és úgy hívé, hogy ő nem csak a földé, hanem ama csillag is, hová testvére anygala el ment ő előtte.

Egy kised öcsce született a fiunak, ujon szült, oly kicsiny volt, hogy még szólni sem tudott. Fonnyadt kis testével megnyujtódott az ágyon és meghalt.

A fucska ismét álmodott a megnyilatkozott csillaggal, az angyal sereggel, az embercsoportokkal, meg a hosszú sor angyalokkal, kiknek sugárzó szemek a megérkezőkre valónak szegve.

Monda hugának anygala a vezetőnek:

„Eljött-e az én bátyám?”

Ez pedig monda: „Nem amaz, hanem a másik.”

És a gyermek látá kis öcsét hugának karjain s felkiálta: „Oh hugom, én is itt vagyok, vigy el!” És huga megfordult s rá mosolygott, azonban a csillag rá lövölt sugárait.

A fucska ifjúvá serdült távol az apai háztól, könyveivel bibelődött, midőn egy öreg szolgáljuk megöve és monda: „Anyád nincs többé! En áldását hozom kedves fiára!”

Éjszaka viszont látta a csillagot és az előbb látott egész társaságot. Monda hugának anygala a vezetőnek:

„Eljött-e az én bátyám?”

Es ez felele: „Anyád!”

Hangos örömsikoltástól zengett a csillag, mert az anya egyesülte két gyermekével. A fiu meg kinyújtá karjait és kiáltá: „Oh anyám, oh hugom, itt vagyok. Vigyetek!” És ők felele: „Még nem!” És a csillag ragyogott.

Az ifjúból férfi vált és pedig szürkűlő hajfűrtű; ott ült székelében, a tűz mellett, lesujtva fájdalomtól, arca könyökkel harmatozott, midőn a csillag megnyilatkozott még egyszer.

Monda hugának anygala a vezetőnek:

„Eljött-e az én bátyám?”

Es a vezető felele: „Ő nem; hanem fiatal leánya.” S E az a férfi, ki egykoron kis fucska vala, látá csak imént elvesztett leányát, mint égi lényt ama három között, és monda:

kegyeletes érzelmekkel adózott a magyar szinpad hajdani első rangú művésznője emlékének.

A magas kormány kegyesen engedélyezni méltóztatott, hogy Török Pál esperes és pesti ev. ref. lelkész mint felelős szerkesztő, Székács József pesti ág. hitv. lelkész és tanár, s Ballagi Mór urak, mint szerkesztőtársak „Protestans egyházi és iskolai lap-ot adhasanak ki. Kétség kívül, a magas kormány ezen közöbstajst teljesítő kegyes engedélyét az erdélyi protestantok is háláérzet tel fogadják, minél fogva a kis, de lelkes Erdélyből számos előfizetőre számíthat a fennevezett lap.

* Persiába osztrak katonai expedíció megy — nem háboruzni hanem szép lovakat hozni be. Hason küldetéssel ment egy másik expedíció Syriába. Amaz becses ajándokokkal is fogja kedveskedni, többek közt egy Albumot visz a Sah számára, mely a legmagasabb császári ház tagjainak s a legkitünőbb katonai egyéniségeknek arczképét tartalmazza Krichubertől. Ez expedíció vezetője Schindlörcker, a Syria-arabiai Brudermann mindketten alezredek; magyar név egyik kíséretbe sem fordul elő.

* Bécsnek külvárosával együtt 13.800 ól a kerülete, a mi anynyi, mint 3½ német mértföld s a tér, melyet e vonal tojásdala lakban körül fog 8,612,000 négyszög ölet tesz.

Hivatalos.

Bellügy minisleri rendelet oct. 13-ról 1856 kiadható Erdély nagylejedelemségre, a földtehermentesítési kárpottási kamatai törlesztési fizetést engedményező.

Ö cs. k. Apostoli Felsége f. é. oct. 5-ről kelt legfelsőbb határozatával méltóztatott megengedni, hogy az erdélyi volt földes uraknak urbéri kárpottási kamattörlesztő fizetést adhasanak a mentesítési alaphól, következő feltételek alatt:

1. § A cs. k. országos földtehermentesítési bizottság fel van jogosítva, hogy a volt földes urak kérelmeire őket illető urbéri kárpottási kamattörlesztő fizetést engedjen, ha
a) a megszünt urbériiségekről kárpottásról szabályszerű jelentés van beadván és ez az elővizsgálatkor további tárgyalásra alkalmas;
b) ha e mellett bizonyos, hogy a kérelmező, telleges birtoknál vagy különös szerzői czim-nél fogva jogosítva van, a jelentés beadására és a kárpottandó jószág jövedelmei egy kárpottási tőke kamatai felvételére; és
c) ha a kárpottandó jószág nincs bírói zár alatt, se jövedelme vételére való jogosultság kérdés alatt.

2. § Hyszerű kérelem alapján fel van hatalmazva az országos bizottság, hogy a június 21-én 1854-ben a birodalmi törvénylap 154-ik számában kiadott legfelsőbb rendelet alapján kiszámítandó kárpottási tőkének 1848-ki július 1-től 1856-ki jún. utoljára eső kamataiban még pedig 75% mennyiségben törlesztő fizetést engedjen.

Maga a kárpottási tőke megosztása a szabályszerű beadott és az elővizsgálatkor helyesnek talált bejelentés tartalma szerint állítandó meg.

3. § A 75% illető kamattól leszámítandó a kérelmezőnek eddig folyóvá tett minden előlegek, az így megmaradt hátralék pedig a felvételre jogosított kérelmező nevére szóló földtehermentesítési kötelezvényekben kiadandólag utaltványozandó a mentesítési alaphól.

A kiszámított kamattól hátralék rész 50 fton alól készpénzben csak akkor fizetendő ki, ha a

felvételre jogosított részre kiszámított kamattörlesztő fizetés a 300 ftnyi kötelezvényt felül nem haladja.

Ha mindazáltal e rendelet határozatainak fogva a felvételre jogosítottak kiadandó kamattörlesztő fizetés nem üti meg az 50 fton, akkor kész pénzzel fizetendő ki.

4. § Az urbéri kárpottási kamatairól kiadandó kötelezvénybeli összeg kamatolása az utaltvány után következő első kamattörlesztő kezdődik.

5. § A földtehermentesítési kötelezvényekben kiadott kamattörlesztő fizetések annak idejében a kamattörlesztő fizetéseknek az alapja, éppen mint a kiadott urbéri előlegek, kezelendők s e szerint ideiglenesen a mentesítési alaphól irandók.

6. § A kamattörlesztő fizetések megtérülése esetében a cs. k. földtehermentesítési bizottságtól szabadságban áll a felfolyamodás a választás kezdetétől számított négy hét alatt a cs. k. belügyminisiteriumhoz.

Báró Bach m. k.

LEVELEZÉSEK.

Székely-Udvarhely, oct. 18-án

Ma éppen nyolcz esztendője, hogy e kis székely városban nem jártam. Nyolcz esztendő! az idő hogy lejár! Ha akkor történetesen találkoznék találtam, most éppen kiszolgált katoná volnék, s vagy fölcspapnék egy masodik capitulatio-ra, vagy elrugnám bakancsomat s oda hagynám bornyom. Csakom, fegyverem, — csak egyet hozván haza magammal — hűségemet! Hogy is hangzik csak az a dal? „Hazádnak rendületlenül légy hűve, ó magyar! Milyen gyönyörű variációkat lehetne írni e thema fölött! kivált, ha nem pusztai szavak, nem üres hangok, hanem hazafias tettek láncszemei alkotnák eme nagyszerű compositio gazdag tartalmát. Bizony, „szép csillog a honszeretet. Gyönyörűségeen ragyog, Hazám, szegény hazám te! nekem...“ Jó estét kívánok — az urak! Jó estét, viszonzám — merengésből felébredve — egy mellettem elhaladó polgártársnak. Holmi nagy városi modern tudós még apprehendálta volna e szives megköszöntést, nekem azonban, ki különben is csak álmodom, a helyett hogy boszankodom volna fölötte, szinte még jól esett ezen kis városi patriarchalis szokás; s egyszersmind alkalomszerűleg egész megilletődéssel mertől föl lelkemben eme keresztényi fohász: adjon az Isten jó reggelt, jó napot és jó estét mindenkinek, „kit e föld hord s kék egével betakar!“

Udvarhely sok tekintetben nem a régi vargaváros többé, falai közt a civilizatio évenként újabb-újabb hódításokat teszen. Lakosai száma jelenleg 4000 lélekre rug, kik a kereskedés, gazdaság és ipar mezején elismerést érdemlő törekvést fejtenek ki. Utczáin élénk mozgalom mutatkozik. Minden pontjain csinos épületek emelkedtek és folyvást emelkednek; piacait, utczáit kövezet borítja mely a kolozsvárral a versenyt minden esetre kiállja; utczái, a mint a szegleteiken függő magyar és német feliratu fekete táblák tanúsítják, meg is vannak keresztelve már; egy közölök a keresztelésnél éppen Attila nevet nyer: nem rossz, mert hiszen az ő népe volnának talán? Az egész elnevezésben csak azt szeretném a keresztapáktól, kiket egyébiránt nem ismerem, megtudni: mikép lehet vizutca — vizen és botos utca — Stockgasse; mert azon al Stockfish legyek, ha értem ezt; annyit azonban tudok, hogy víz — Wasser, meg hogy,

valamint ezt a szót „Csikós.“ azonképpen ezt „Botos“ a világon semmiféle nyelvre lefordítani nem lehet. Eh, de mit nekem az utczák elnevezése, csak hogy éjjel világítva legyenek, — már pedig arról is gondoskodva van, s valahol immár az elaját is gyártják a falakon függő lámpákba. Nagyon élénknek e várost a benne székelő közhivatalok és intézetek; a kerületi hivatal, kerületi törvényszék, járáshivatal, járásbíróság, földmértőbizottság, eszdőri szarnyparancsnokság, pénzügybizottság és két főgymnasium; a benne gyakran megforduló magas állású egyéniségek s más notabilitások; a művészet és bűvészet valódi alapatai; s végül mindenféle jövő-menő idegen népei az uristennek.

Mindezen emelkedést, haladást és mozgalmat látva és hallva, öröm szállta meg keblemet; mert jól esik ám a magyarnak, ha látja, hogy saját faja is életének némi jeleit adja.

Miert hogy örömem pillanatnyi életi éjjeli pillangó, mely a körül röpkedett gyertya lángjaiban leli halálát!... Romok fölött állók — a csónkavár sötét romai fölött, és a mulandóságról gondolkodom. Legelsőben is azon karjaim között kimúlt jeles fia jut eszembe, ki kevés, de szelleműs költeményei egyikében e várról így énekel:

Bár gúnnyal építék,

Büszkélkedve néz rá

A késő nemzedék.

E vár, „oly nagyszerű, hogy ha hegytetőn szabadon emelkednék: legelsőbb romaink egyike volna.“ Így azonban, mintha a keserű gúnny örökös átok gyanánt lebegne fölötte és tanyát ütni látszanék körülte alacsony kunyhók csúsz temeközve romból fölötte az enyészett szelleme. Az idegen meszszi földről elvándorol ide meg bámulni e nagyszerű romokat, és mit itt hidegen el nézűk, hogy az emberi kéz az enyészettel szövetségbe, oldalait át meg át furdalja és falait le rombolja, a nélkül, hogy legalább egy hű rajzát, egy szöglet követ vagy egy Janos Zsigmond fejdelmi és családi czimerét az enyészett körmei közül kiragadni sietnének. Pedig hiszen, ha nem csalódom, e vidéknek is volna régi ségőre.

A nap éppen haladójában van; vég sugarai biborszínre festik e romok orkait... hanyagságunkon még a kö is elpirul.

Czekendi.

Erzsébetváros, oct. közepén. Ügyeim ez előttem mindig kedves városba vezeték, melynek jelenet barátságos vendégzsereztől lakói, multját pedig egy félig romban lévő várkastély az Apafi fejedelmi család őskastélya teszi emlékeztetéssé.

Ezt Apaffy Gergely, Zápolya János Zsigmond udvari tanácsosa építteté a 16 dik században, s bárha rajta utó építkezések is történtek, az akkori stíl részint a még fenn álló antik épületekből részint a romokból jól ki vehető.

A fő épület még teljes épségében áll homlokzatán viselve az építető nevé czimeit, családczimerét, s az építés korát; a termékényelme, melyekben amaz országbírói család egykor virágzott, mely országunk utolsó önálló fejedelmét szülte, még a jelenkor igényeinek is nagy részben megfelel.

Most e terméket a kerületi hivatal lakozza, a derék Szász Károly kerületi főnök úr vezérlete alatt.

E termekben láttam egy óriás dóblöcset, mely a régi Apafi-kerben természetett s mely megmértetve 135 fontot nyom.

Egy barátommal voltam ott, ki szintoly jó humoru mint curiosus az effélék körül; mi néi az ő első feladatának vélte azonnal a fenn tisztelt, tekintélyes dóblöcz súlyát által saját erejét megkísérteni.

Atölte annak nagy terjedelmét, s már sikerült is felbillentenie, a mint sik levén heja, kezéből kisiklott, az erőművész hátra tántorodva, egy érczűtőbe ütközött, melynek tetőgombja legördülvén, a két tőkön... vagy engedelmet kérek, tisztelt barátom fején és a dóblöczen ügyes quarambolle-t vágott, nem lett azonban semmi veszélyes következmény, csak hogy a dóblöcz felemeletlen maradt, mert ez egyszer a hivatalos szobában nem hivatalosan — kacagtunk.

A derék kis város újabb korban nem sokat épült, a forradalom viharjai közt sokat szenvedett, tán a vasút megközelítése által ismét fel fog virágozni... adná isten!

r. l.

N. Szőlős, Mindig kedves érzés lép meg midőn az iparos század falvaiközti járok; derék, ámbár többnyire egyhangú, épitkezések, s háztartások csínja, a keményekkel ellátott s csak nem mindig cserépfedeltű köépületek, népszorgalomra, s azon nyugalmas biztos megtelepülésre mutatnak, mely eléggé jellemzi a szász föld őspolgári, s feudalismus minden jellegétől ment helyzetét.

Vajjon miután Erdély minden népe felszabadult el fog jönni az idő, hogy megyei falvaink is megcsinosuljanak s levetkezzék azon rondaságot, mely a nép régi nomád életére emlékeztet? vajha elérné egész Erdély a szép építkezési csín azon fokát, melyet a szász s még a székelföld is méltán kérkedhetik.

Kihaladtam N. Szőlősről, s szemem egy karsu, egy buzogány szerű téglaszlopon állapodik meg; mit jelölhet ez új emlék? valamely új eseménynek kellett tán itt történni, miután régi csatáink, Goroszló, Schellenberg, Barcaság, Szentimre tére, sat, mind emléketlenül zárják a föld porai közé dicső őseink elvesztett hamvait. — Itt esett el Kemény János Erdély fejedelme midőn vidám lakomája közt az ellenség megrohanta. E buzogány oslap az ő végviadala helyét jelöli. de nincs rajta egy felirat, egy sor, mely az utat amaz eseményre emlékeztetse.

A közlebbi zavarok közt a régi, ehhez hasonló oszlott lerombolák, azonban a közgazgatás dicsőségére az újból felépített.

Bár minden csatáinkat egy ily egyszerű téglahalmaz jelölje, mily kedves utba igazításul is szolgálja az az utazóknek, főként ha bármily kis kőstábla oda metszetné azon csaták vezére nevét, mely fölött egy ily egyszerű emlék virasztana.

Kivergődtem a segesvári országútra, egy sereg csodás alakú szekérral találkoztam, egy izraelita fogatjai, ki az országútra köhalmazokat, prismát hordani vállalkozott, minden prismára 10 pft. csak e vonalon már 9,000 pftot keresett, egy óranegyed a Küküllő, honnan a követ hordja. Miért nem vállalkoznak ily dolgokra a közlelővő községek, mily szép pénzalaphoz jutnának csekély fáradságért?

r. l.

KÜLFÖLD.

A „Moniteur“ magyarázó cikke a nápolyi kérdésnek következőleg hangzik:

„A béke megkötése után a Párisban összegyűlt congressus első teendője volt annak tartósságát biztosítani. E szándékkal a teljhatalmazottak az európai zavartamadások (perturbations) elemeit az egyetértés és az államok függetlensége tisztelétének szellemében megvizsgálták. A belga

dön Fejérvári Miklós telkén, ki itt telepedett le, egy tengeri-szálnak magasságát mérte, azt 11 lábnyi magasnak találta. — Imé, egy kis tanulságos mutatóny ez értekezésből, melyet a szerző folytatni ígér. Utánna következik „Illsházy István nádor élete“ Podhradzky Józseftől, 23 lapra, terjedő, okadatolt és igen érdekes értekezés, melynek vége a következő füzetben. Classica literatura rovatban az Illász Il énekének Zombory Lipót által dolgozott műfordítása közzétett, az irodalom rovatban pedig magyar könyvészet. A muzeum lárczájában tudományos levelek vannak Kemény Józseftől Mike Sándorhoz, Benkő Józsefet és a Hóra-világ irodalmát illetők. Végül historiai forgácsok. A füzetbe csatolt „Magyar academai értesítőben“ Frivaldszky J. értekezését vesszük „Magyarország és Erdély édesvízi és földi puhányai“ról. Ezután kivonat következik Kubinyi Ferencnek „Emlősök és hüllők maradványai a bereimendi esztorlatban“ és Győry Sándornak „A bűvös négyszög“ című akademiai előadásából; továbbá historiai egyvelez: Podhradzky Józseftől, régészeti adalékok Kiss Ferencztől; legvégül Nagy Iván ismerteti Ujfalvi Imre XVI századbeli szótáríró munkáját.

A VII. és VIII-dik füzet egyszerre adott ki. Tartalma: Az emberiség eszményi kifejlődése Győry Sándortól; Illsházy István nádor élete Podhradzky Józseftől; könyvészet; a pozsonyi krónika Knauz Ándortól; historiai forgácsok Róth Károly és Kazinczy Gabortól; Sz. István Király kettős keresztjéről mint az ország czimeréről critica-historiai értekezés Podhradzky Józseftől; Bon Aajos jelentése Magyarországról 1519-ből, Wenzel Gusztávtól; a zsidók biostatikai viszonyai Glatter Edvardtól; legvégül academai tárgyalások 1856 jún. — martiusig.

Ilyen, s ezekhez hasonló, becses és tanulságos cikkek teszik egész éven át tartalmát az „U. m. muzeum“-nak, mely ha nem családunk, kis becses hazánkban is, igen kevés, de aránylag több előfizetőt számít, mint a nagy Magyarországon. Vajjon a közönynek, a melyet e folyóirat iránt a közönség viseltek, nem szolgál-e egyik okul az, hogy az olvasó itt ott, néhol pedig egész lapokon át német vagy latin idézetek és oklevelekkel találkozok? Vajjon nem számíthatna-e a kiadó nagyobb körű olvasó közönségre, ha derék vállát az idegen szövegeknek magyar fordításban közlése által igyekeznék népszerűvé, közkeletűvé tenni? Ugy hisszük ez sem

nagy áldozatba nem kerülne, sem a „Muzeum“ méltóságából le nem vonna.

Turul.

Erdélyi könyvészet.

(Folytatás)

54.) Herepei: „Templom, Pap és nép“ Egyházi beszéd, melyet a külvárosi ev. ref. egyház fölszentelése alkalmával mondott Herepei Károly, vizaknai ref. lelkész 1854 october 12-én. Kolozsvárt az ev. ref. tanoda nyomdájában.

55.) Méhes Sámuel emléke. Kolozsvárt 1852. Nyomatott az ev. ref. tadoda betűivel.

56.) Leitner: „Geschichte der Wiener-neustädter Militair-Academie“ von Ch. J. Leitner von Leitertreu k. k. Major. Kronstadt 1853 8-r.

57.) Kassay Adolf: A polgári jogügyletekbeni eljárás és bírói illetőséget tartalmazó törvényhatósági rendszabályok Erdély nagylejedelemség számára. Kolozsvárt 1853 8-r.

58.) „Estraktu din Geografia Universala“ Blasiu 1853 8-r.

59.) Perlaky: „Egyházi beszéd, melyet Nagy-Boldogaszony ünnepén, aug. XV. 1854. a kolozsv. r. k. akademiai szentegyházban tartott Perlaky László, kegyes rendi áldor, szép művészet- és bölcsészettudor, a helybeli r. k. nyilvános nagy gymnasiumban tanár. Kolozsv. 1854 8-r.

60.) Herepei: „A maga apostoli hivatásának megfelelő főpásztor.“ Halotti beszéd, melyet erdélyi ev. ref. püspök, kir. tanácsos, föltisztelendő, méltóságos Antal János úr végtisztelére tartott gyászünnepe alkalmával a kolozsvári belvárosi nagy templomban aug. 27-dikén 1854. Mondott Herepei Gergely, kolozsvári első pap 8-r.

61.) „Scientia S. Scriptura, Isagogica, Ermeneutica, si Archeologica.“ Blasiu. 1854. 8-r.

62.) „Catichisu bogatu crestinescu.“ Sibiu 1854. 8-r.

63.) „Teologia Dogmatica.“ Sibiu. 1854. 8-r.

64.) „Mineiul lunci lui Maiu — August. Tom. I—IV. Sibiu. 1854. Fol.

65.) Gáspár: „Csemegék“ kisebb gyermekek számára, melyekkel családok és kisedovóknak kedveskedik Gáspár János nevelő. Második javított nagy számú verscsemegék és két színezett képpel bővített kiadás. Kolozsvárt. 1854. Özv Barráné és Stein sajátja. 8-r.

66.) „Személyzet“ és rende a közleczkéknek az orvos-sebészti intézetben Kolozsvárt, 1854/5 iskolai évre. 1854 4-r.

67.) „Abecedariu Nemtescu, pentru Scholere populare.“ Sibiu, 1854. 8-r.

68.) Bucoavna pentru invatiatura prunciloru.“ Sibiu. 1854. 8-r.

69.) „Elementa di Limba Romana.“ Blasiu. 1854. 8-r.

70.) „Crestomatia germana, pentru clasi elementari.“ Brassovu 1854. 8-r.

71.) „Nemzeti színházi emlékkönyv 1854-re. Kolozsv. k. 12-r.

72.) „Marcu Aureliu Philosophu“ Tom. I. Sibiu. 1854. 8.

73.) „Számító Socrates.“ Harmadik kiadás. Kolozsvárt 1854. 8-r.

(Folytatjuk.)

kormány a menyire csak lehet meggátolni a sájtó-
ja tévedéseit. Görögország buzgalmat mutatott a
congressus tanácsadásainak figyelembevételében.
Róma és más olasz államok elismerték a szelid-
ség és javítások időszerűségét. Csak egyedül a ná-
polyi udvar veté el fönnben Francia- és Angol-
ország barátságos tanácsait. A nyomozó rend-
szabályok, melyeket a nápolyi igazgatás régóta
kezel, veszélyeztetik az európai rendet, Olaszor-
szágot izgalomba hozván. Egy ily helyzet veszé-
lyeiről meggyőződve Francia- és Angolország
bölcs tanácsokkal, melyek azonban félreértettek,
remélve azokat megsemmisíteni. A nápolyi kor-
mány szeméit behunyta, inkább végzeteljes pá-
lyáján akar maradni. A rossz fogadtatás, melyre
mindkét hatalom igazolt észrevételei találtak, a
kétegy, melybe szándékaik tisztasága vételezt,
a sértő hang, melyen üdvös tanácsaik viszonzatá-
tak, Nápoly makacs vonakodása többé a hatal-
maknak nem enged meg a barátságos össze-
kötetések fenntartását. Egy nagy hatalom sugalla-
tainak engedve, a nápolyi kabinet első válaszá-
nak hatását gyengíteni ügykezett: de az enge-
dekenység e látszata csak azt mutatja, hogy Ná-
poly az érdekeiről Angol-Franciaország részé-
ről gondoskodást tekintetben venni nem kívánja.
A halogatás többé nem volt lehetséges. A diplo-
matiai összeköttetések Nápolylyal, melyeket
oly mélyen megsértett, félbe kelle szakitani. E fel-
függés azonban se beavatkozást ez ország bel-
ügyeibe, se ellenséges lényt nem képez. Azon-
ban a nemzetbeli biztonságát mindenesetre a ha-
jórakj egyesítését kívánja. A nápolyi vezíre
a flották nem küldetnek, hogy téves magyarázatra
ne adjanak okot. E rendszabályban semmi fenye-
gető nincs, és semmi fölbátorítást nem foglal ma-
gában azokra nézve, kik a nápolyi trónt meg a-
karják rendíteni. Egyébiránt a menyireben a ná-
polyi kabinet a helyzet helyes méltánylására tér
és valódi érdekét felfogja, a két hatalom sietni
fog a régi összeköttetések visszaállítását s sze-
remségek lesznek közeledésük által Europa nyu-
galmának új zálogát adhatni.

E hivatalos cikk első része kétségkívül
heves hangulat színt viseli, de végén csattan
az ostar, s a cikk utórése, hol tetteik s te-
vő szándékaik iránt nyilatkoznak a nyugoti ha-
talmak, az önmaguk és mérséklet ritka pél-
dáját mutatja. E mérséklet és figyelemteljes
eljárás a nápolyi király irányában még fol-
yást remélünk engedi ez ügynek mielőbbi
békés kiegyenlítését. Párisban e cikk valóban
megnyugtatólag hatott s annak engesztelkeny
hangjában megerősítést fűződik fel ama hir-
nek, hogy e világhírű demonstracion nagyobb
a füstje mint tüze. A közel kiakadhatás re-

ményét magok a nyugotiak is heven ápolni
látszanak; az levén meghagyva Breniernek,
hogy egyelőre csak Rómába vonuljon, s e
hely szándékosan a kiegyenlítés némi alapos
reményéből van kitűzve. Igaz hogy a nápolyi
király a congressusnak illetékességét ez ügy-
ben el nem ismeri és azon magát képvisel-
ni nem akarja; azonban congressus nélkül is
tehet a király engedményt, s erre nézve az
austriai törekvés mellett — minck az eddigi si-
kert nagyrészt köszönhetni — sokat tehet az
orosz császár sajátkezi levele is. ha csak
ugyan való az „J. B.“ párisi levelezőjének egy
ilyes levél iránti tudósítása. II. Sándor méltá-
nyolva a nápolyi király kényes helyzetét s hogy
irányában oly nagy kiemeltet tanúsítanak a nyu-
gotiak s koronája méltóságát tiszteltben tart-
ják, azt adja neki tanácsul, hogy tegyen né-
mi engedményeket, s mint legfontosabbat a-
jánlja a kabinet oly módni változtatását, hogy
a nyugotiakat kielégítse, kivált ha Satriano
hűt nevezni elnökül. Az orosz császár ar-
ra is figyelmezteti Ferdinánd királyt, hogy egy
engesztelhetlen ellenség van lesben országa el-
len, — az angol, s ezt nem mindig lehetne
feltartóztatni. Azért azt ajánlja, kérés fel a
francia császárt közbenjáról, mint ki a leg-
utóbbi időben s jelesen a párisi congressu-
son oly észlely és fölvilágosult mérsékli sze-
repét vitte.

Antonini, a párisi-nápolyi követ még
e percig a legjobb labon áll a francia ka-
binettel, s elutasításról még nincsen szó. Bre-
nier is oda van utasítva a francia kormány-
tól, hogy ha csak lehet további értesítések
szerezzen, mielőtt végleges határozatra men-
nének.

Az „Ind. B.“ livornoi levelezője sze-
rint: leírhatatlan feszültséggel várják ott a ná-
polyi híreket, s nem képzeltetni minő izga-
gottság uralkodik közép-Olaszországban; egyet-
len szikra elegendő lenne iszonyu gyuladást
támasztani. Turinban egy sereg angol dip-
lomata van összegyűlvén. Russel és Malpres-
bury lordok ott vannak még s a híres Mintót
is várják, hogy nagy bajt éreznek az angol
kesélyük-e földrészen, azért seregelenek most
ide, ellenkezőleg a vándor madarakkal, me-
lyek a rossz idő elől derültebb tájakra utaznak.

A határszabályozási biztalmány teljesen
felbomlott a nélkül, hogy a Bolgrad és kijö-
sziget körüli nehézséget legyőzte volna. A Du-
nafaedelemiség szervezésére kiküldött biztalmány
is oszlófélben van, mint másik társ, egy szeren-
esebb congressusra hagyván ügyeik végeldön-
tését. E congressus egybegyűlése azért sem tör-
ténhetik oly hamar, mivel a nagy hatalmak a ki-
váltabb kérdések alapelvei felett még eddig nem

tudnak megegyezni, mint ez az utóbbi értekez-
letek előtt történt. Anglia, mely a keleti hábo-
ruban inkább csak másodszeret játszott, most
a békefeltételek szoros magyarázatának sürgetése
által igyekszik a maga jelentőségét éreztetni.
Franciaország sokkal engedékenyebbnek mutat-
ja magát az orosz igények iránt. Mint legújab-
ban hírlak, a valódi conferentiát megelőzőleg
egy elő-értekezletet fognak megvitetni a függő
európai kérdéseket. s e végre gr. Kisseleff, b.
Hübner és b. Hatzfeldt vártnak Compiègnebe
Napoleon császárhoz. Ez előértekezleten állapít-
nak meg: mikor nyitassák meg maga a való-
di értekezlet. kik hivassanak meg az abbani
részvételre, s mely kérdésekkel kelljen foglal-
kozni.

A madridi hivatalos lap végre köz-
hírré teszi a rendeletet, mely az 1854-ki con-
cordatumot ismét teljesen helyreállítja, meg egy-
máskat, mely a jószágeladási törvényt tökéletes
felfüggesztését kimondja. A jezsuiták visszahíva-
sa még az O'Donnell-kormány végnapjaira esik.
Az új ministerium jelentései szembeütnőleg el-
lőnek az előbbi kormányéitól rövidség s határo-
zottság tekintetében. Nem szükség hosszasan
magyarázni s megtegnitni oly dolgokat, melyek
hímezés, igazolás által éppen nem lesznek ked-
vesebbek. Közlebről a júliusi események folyán
elítélteknek adott amnestia jó hatással volt. Kris-
tina királynéja is bizony jó hatása az, hogy jó-
szágainak lezárólása meg van semmitve.

A diplomatia a neuburgi roya-
lista foglyok megszabadítására lett léptei kö-
vetkeztében a svájc szövetségének kész am-
nestia iránt ajánlatot tenni a szövetséggyűlés-
nek azon feltétel alatt, ha a porosz kormány is
elismeri Neuenburg függetlenségét.

Rómából 16. hó 16-áról írják, misze-
rint az ott helyőrködő svájczi ezrednél elége-
detlenségi nyilatkozatok fordultak elő, melyek
okaiul azonban a fegyelem kezelése szolgált. A-
zon biztosítás, hogy az igazságos panaszok te-
kinthetbe fognak vétetni, tüstént megnyugtatta
őket.

LEGUJABB POSTA.

A „Moniteur“ oct. 24-én következő tar-
talmu jegyzéket közöl: Bizonyos idő óta külön-
böző angol lapok gyűlöletes rágalmakat terjesz-
tenek a francia kormány ellen. Ismerjük a tisz-
teletet, mely a sajtószabadságot Angolországban
környezi. Azért midőn mi annak áthágásait meg-
említjük, csak az angol nép józan felfogását a-
karjuk felhívni oly rendszer ellen, mely a két

kormány közti bizalmat szétdulván, két oly nem-
zetet szándékozik elidegeníteni egymástól, me-
lyek szövetsége mégis a világbéke legjobb biz-
tosítékát képezi.

A Nápoly iránti „Moniteur“ cikkről
a francia lapok hallgatnak, mint illő és
szükség: de az angol lapok a francia udva-
ri cikket anyagul használják politikai elmélke-
désekre, sőt Napoleon iránt nem igen kedvező
érzelmeik kiütésére is. „Barátságos szakitás“
nak nevezve a nápolyi patvart, ez és több él-
czes megjegyzéseik által adhattak okot a fennebbi
erős megrovást tartalmazó, oct. 24-ki hivatalos
cikkrre.

A „K. Z.“nak egy levelezője tudni
akarja, mikép Brenier parancsot kapott még-
egyideig állomásán maradni; kilátások volná-
nak arra, hogy a nápolyi király engedményeket
teend. Egyébiránt mint írják a „Times“-nak, ő
két sziciliái felsége tudja, vagy hiszi hogy az egész
csak tréfa: s még mindig enyelgő hangon be-
szél a szövetségesekről. A szabadelműek-gya-
nus szemmel nézik Franciaország eljárását.

Madridból írják, hogy az absolutis-
tapárt diadalal halad előre, s hogy Narvaez
minden pontban enged. Meg nem magyarázható,
hogy e hajthatatlan ember úgy hajol s így
a nyakára ülnek. Kérdés, vajon mi lenne Nar-
vaezből, ha megkísértené ellenállani a király-
aszszyon akarátának, a ki őt teljes önkénye sze-
rint választá.

Stambulból írják oct. 17-én: Az isme-
retes Chursid pasa, ki mint Guyon tábornok
egykor forradalmilag szerepelt, itt chole-
rában meghalt s az angol katonai sirkertben el-
temetett.

Nyit posta.

Az „Ausztria“ című népgazdasági és
statistiai folyóirat, valamint a „Kath. Christ“
című egyházi néplap előzeny szerkesztőségének is
ezennel küldjük eserepildányunkat.

„Vas penájú“ pesti barátunknak. Eh
bien!

A..... urnak Thordán. Köszönet becses köz-
remunkálásáért! Tiszteletpildányát megrendeltük. Bér-
mentetlen levelet elfogadjuk.

Tintás. Cikkét mielőbb közölni fogjuk. Leg-
yen szabad további levelezésre is kérmünk.

y — Bécsben. Önhoz egy „tartalmas“ le-
velet utasítottunk.

E..... s G. J. urnaknak. Becses dolgo-
zataikat mindig a legnagyobb örömmel és köszönet-
tel fogadjuk.

Tulajdonos és felelős szerkesztő: BERDE ÁRON.

H I R D E T É S E K.

(23) (1—2)
GOLDNER
pesti férfi ruharaktára

ellátva a legutolsó divat szerint szabott, kü-
lönbféle kelmejű, s kisebb nagyobb áru, öszi
és téli öltöndarabokkal, e következő novem-
beri vásár folytán (a báró Józsiha-ház alatt,
Lázár boltjában) a közönség szolgálatjára ál-
land.

(6) BIZONYÍTVÁNY. (1—1)

Alóli ezennel bizonyítom, hogy a Wé-
ber Károly féle csuz-vászon (Budán May Emil
tőzsim alatt) melyet huzamos ideig használ-
tam, oly jeles hatása volt, miképp évek óta
tartó csuz-fajdalmainkat, melyek mind a két
lábom használatától tökéletesen megfosztottak
volt most már, annyira enyhültek, hogy bot
nélkül is képes vagyok járni.

Gratz marczius 11-kén 1856.

Sitto Miklós, kocsiyártó.
A marczius 11-kén 1856-ban 1426 szám
alatt irt jegyzőkönyv alapján ezennel bizonyí-
tatik, miképp a fennebbi bizonyítvány a kiállí-
tó úr akarata szerint lőn szerkesztve s általa
sajátkezűleg aláírva.

a cs. kir. városilag kirendelt járásbíró-
ság I. osztályától.

(13)

Stein Jánosnál Kolozsvárt megjelent s minden
könyvárusnál kapható:

ERDÉLYI TÖRTÉNELMI ADATOK,
szerkeszti és kiadja gróf MIKÓ IMRE. 2. kötet 3 ft. p. p.

ERDÉLY NEVEZETESEBB CSALÁDAI,
irta KÖVARI LÁSZLÓ 30 fametszvényvel. Ára 3 ft.

SZABÓ RICHARD

B E S Z É L Y E I
3 kötet 3 ft.

Ugyanott kapható:

K E L E T N É P E,

magyar irodalmi csarnok és időszi szemle. Kiadja TÖRÖK JÁNOS m. acad.
tagja. I. füzet. előfiz. félre 5 ft egész évre 8 ft.

MAGYAR TÖRTÉNELMI EMLÉKEK.

Kiadja SZALAY LÁSZLÓ. I. kötet Kemény János erdélyi fejedelem önéletrajza. 1 ft.

Gratz marczius 11-kén 1856.

Cs. kir. törvényszéki Elnökség.
Alóli bizonyítom, hogy a csuz-vászon
hatását Sitto Antal urnál, orvosi figyelemmel
vizsgáltam.

Gratz marczius 11-kén 1856.

Klager vaspályai orvos.

Ezen, minden körzvény- és csuz ba-
joknál, úgy a göres, orbáncz, tag-dagana-
tok, oldal nyilalásnál gyorsan segítő övszer,
l. pftos nyilalásban, használati utasítással e-
gyütt, csupán a következő helyeken kapható:
Bécsben az arany Elefánthoz címzett
vendéglőben, Spittelberg Stiffigasse 100. sz.

Brassóban Stenner Fr. „ „ „

Bukarestben Roth Károly, gőzhajó-
zási első agens urnál „ „ „

Debreczenben Borsos Fer. gyógyszer-
tárában a kigóhoz „ „ „

Kolozsvárt Wendler örökösök vas-
kereskedésében; „ „ „

Lugoson Schüssler A. „ „ „

Miskolczon A. Spullar kereskedésében

Mohácson Kögel And. „ „ „

M. Váshelytől Fogarasi Demet. „ „ „

N. Váradon, Michel övezgye és fiaké-
reskedésében „ „ „

Sz. Régenben Guggenberger Gyula.

Szebenben Schneider J. F. „ „ „

Szegeden Gál és Vogel kereskedőknél

Temesvárt Kraul János diszárú „ „ „

Ujvidéken Mjlikowits Dobrosz. keresk.

Vásárhelytől Mészáros orvos urnál. —

(2—3)

(24) (1—1) (17) (3—3)

Porcellán edények gyári áron.

Alóli ajánlja újonan nagy meny-
nyiségben érkezett, különféle finom por-
cellán edényeit, u: m: a legelegánsabb
asztali-theas- és kávé teritékeit, dús változa-
tu csemege tányérait; a legújabb és megle-
pő szépségű, bel és külföldi porcellán, lu-
xus és fantasie tárgyait, nagyszerű válasz-
tással; minden alkalomra és kívánságnak meg-
felelendő.

Kolozsvár, belső közép utca 462. szám.

Szenkovits Márton

(19) (2—3)

Taufer János és fia

NAGY PIPA

című kereskedése Kolozsvárt jelenti, hogy a
jövő télre fonní való finom lennel és kender-
rel újonan elvan látva. Egyszersmind azt is tudat-
ja, hogy kész férfi ingek, labravalók, női in-
gek és hálórakk nagy választásban minden
időben kaphatók.

(22) (2—3)

Kolozsvárt belsőközéputczában 544 szá-
mu háznál négy pejmén-együtt, vagy kettőn-
ként a tulajdonos betegeskedése miatt-eladó.
Értekezhetni ugyan ottan a tulajdonossal.

SZABÓ RICHÁRD,

N Ő K V I L Á G A,

egy kötetben 1 ft. —

Jókai Mór. TARKA ÉLET 2 ft. —

Garay János. Szt. LÁSZLÓ 2 köt. 3 ft. —

Brassai Samu. CRITIKAI LAPOK első füzet 36. kr.

ARCZKÉP—ALBUM 24 magyariró arczképével, számos
életirással és mutatványokkal a költők munkáiból 3 ft. —

(8) (3—3)

Figyelmet érdemlő és a magyarosan irhatás módjára vezető munka:

„A MAGYARNYELV SAJÁTSÁGAIRÓL“
irta Gyergyai Ferencz.

Kolozsvárt az ev. reform. fő tanoda betűivel 1856. Ára 50 kr. p. p. Kapható Kolozs-
várt Stein Jánosnál, ugy a magyar és erdély-országi könyvárusoknál.

(25) (1—3)

FIGYELMEZTETJÜK gazdáinkat, hogy a legjobb — Vajda Dá-
niel, fele sűrűmőket (aräometer) a must próbára, b. farkasutca 54 sz. lehet kapni.

Iskola Alapítvány Kemény János erdélyi fejedelem önéletrajza. 1 ft.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda nyomdájában.